

ÅRLIG BÆREKRAFTRAPPORT FRA VALDRES 2024

INNLEDNING/GENERELL STATUS:

Valdresregionen ble førstegangsmerket som Bærekraftig Reisemål i slutten av mai 2021 og deretter re-merket i juni 2024. Det var med andre ord høy aktivitet i bærekraftarbeidet i 2024. Året 2024 var et brukbart år for reiselivet i Valdres. Antallet gjestedøgn registrert på SSB gikk ned med 1,8 %, som i hovedsak skyldes en nedgang i norske tilreisende. Derimot ser vi en økning på det internasjonale markedet med 18 %, men denne målgruppen utgjør kun en andel på 18 % av våre totale besøkende. De fire største markedene er Danmark, Tyskland, Nederland og Storbritannia. Noe vi har blitt oppmerksomme på nå i senere tid er det sterke veksten i overnattinger gjennom internasjonale delingsplattformer som Airbnb. Siden 2021 har antallet gjestedøgn økt fra 60.000 til over 300.000. Denne veksten har gått litt under radaren og vi må derfor jobbe for å få bedre oversikt over hvor mange besøkende som befinner seg i Valdres til enhver tid. Dette påvirker både beredskap og besøkstrykk i høysesongene. De mer enn 20.000 fritidsboligene i Valdres utgjør nærmere 80 % av alle våre tilreisende og har stor betydning for hvordan vi ivaretar og utvikler reiselivet fremover. Ifølge en fersk rapport fra Menon er Valdres den regionen i innlandet med flest gjestedøgn totalt sett med over 4 millioner gjestedøgn fordelt på kommersielle enheter, Airbnb og i fritidsboligene. For en natur- og kulturbasert region med «kun» 17.700 innbyggere er det ekstra viktig å sørge for at Valdres både er et godt sted å bo, være deltidsinnbygger, og besøke.

Valdres er en del av det nasjonale nettverket for Destinasjonsledelse og Bærekraftig Reisemål (NDBR) og der mer enn 40 av landets reisemål fra Lindesnes til Svalbard er representert. Her jobbes det med ulike felles problemstillinger og utfordringer som heller kan løses på tvers av reisemålene enn hver for seg. Dette er kanskje det viktigste nettverket for Visit-selskapene og der temaer som villcamping, AI/KI, ansvarlig kommunikasjon, inkludering og tilrettelegging, lokalmat, og kompetanseheving er noen eksempler. Det er også mye kraft i å kunne være en felles høringsinstans i relevante saker for reiselivsnæringen. Målet på sikt er å etablere nettverket som en nasjonal klynge gjennom Norwegian Innovation Cluster med en visjon om at Norge skal være verdensledende på bærekraftig og konkurransedyktig reiseliv.

1. FORANKRING

- a. Bærekraftig Reisemål krever en kontinuerlig forankringsjobb, og i løpet av det sist året er nesten samtlige eksterne foredrags-forespørsler til Visit Valdres basert på temaer rundt bærekraft/bærekraftig reisemål. Vi har holdt ulike innlegg for:
 - Kommunestyre (6 stk.)
 - Valdresrådet

- Regionalt planforum (kommunenes planavdelinger)
- Folkevalgtdag 2024
- Medlemsmøter
- Nettverksmøter
- Reisemålsledelsen
- Styremøter

- b. Valdres etablerte en Reisemålsledelse i 2023, men frem til gjennomført re-merking fungerte denne gruppen mer som en styringsgruppe for prosessen. I etterkant har vi jobbet med å etablere en bedre struktur samt en tydeligere definisjon av mandat og ansvarsområder. Vi er også enige om at deltagerne skal ha en regional posisjon, være en beslutningstager og at enkeltaktører involveres gjennom ressursgrupper innenfor ulike tema. Per i dag består reisemålsledelsen av de daglige lederne i de regionale utviklingsselskapene Valdres Natur- og Kulturpark, Valdres Næringshage og Visit Valdres, daglig leder i DNT Valdres samt én ordførerrepresentant og én kommunedirektørrepresentant. Reisemålsledelsen i Valdres ble presentert som eksempel på organisering i den digitale konferansen «Vertskapskommunen» som ble arrangert NDBR samt at vi er med i eksempelsamlingen i en ny rapport «Destinasjonsledelse i praksis» som er laget av 2469 Reisemålsutvikling etter oppdrag fra Innovasjon Norge: <https://business.visitnorway.com/no/nyheter/2025/ny-rapport-om-god-destinasjonsledelse/>
- c. Bærekraftig Reisemål er godt forankret og nedfelt både i styringsdokumentene til Valdres Natur- og Kulturpark, Valdres Næringshage og Visit Valdres. I tillegg var det tydelig gjennom re-merkingsprosessen av kommunene var langt mer involverte og engasjerte i dokumentasjonen av kriterier og indikatorer enn ved førstegangsmerking.
- d. Bærekraftig Reisemål blir ellers kommunisert gjennom våre styringsdokumenter, presentasjoner, e-post signatur hos våre ansatte samt på våre nettsider. Valdresguiden har en dobbeltside om bærekraft, og vi jobber kontinuerlig med å utvikle «Velg Grønt» sidene på valdres.no.

2. NATUR, KULTUR- OG MILJØ

a. Aktiviteter og tiltak i Valdres for en mer miljø- og klimavennlig destinasjon

- Tildeling av UNESCO-status for immateriell kulturarv for *stølskulturen* (i Norge og Sverige). Valdres er den regionen i Norge med flest støler i aktiv drift og hadde flere ressurser som bidro aktivt inn i arbeidet (som Norsk Seterkultur, Valdresmusea og Valdres Natur- og Kulturpark).
- Tildeling av UNESCO-status for immateriell kulturarv for *bunadbruken*. Det nasjonale kompetansesenteret, Norsk Institutt for Bunad og Folkedrakt, er organisert under Valdresmusea, og var en av initiativtakerne sammen med blant andre Norges Husflidslag.

- Fire områder i Valdres er utvalgt blant Norges viktigste kulturhistoriske landskap (KULA):
 - Stølsvidda (Nord-Aurdal og Vestre Slidre)
 - Vassfaret (Sør-Aurdal)
 - Filefjell Øst (Vang)
 - Vinstre (Øystre Slidre)
- Filmprosjekt gjennom Valdres Natur- og Kulturpark for visuell formidling av regionens 6 bevarte stavkirker. Det er totalt 28 i Norge.
- Bedre informasjonsformidling til våre besøkende gjennom digitale kanaler og på turistkontorene.
- Valdres.no har fått en grønnere profil/et grønt uttrykk og vi jobber med å samordne bærekraft-informasjonen samt skal innføre «kommunikasjonsløftet» som er utviklet gjennom det nasjonale bærekraftnettverket (NDBR).
- Gjentatte oppfordringen til næringslivet om å miljøsertifisere seg (medlemssider, nyhetsbrev, o.l.).
- Lokalmatsatsingen «Smak Valdres» ble etablert som et hovedprosjekt gjennom Innovasjon Norge med et nettverk på 18 bedrifter fra både lokalmatutsalg, serveringssteder og stølsopplevelser. Hensikten er å gjøre lokalmaten mer synlig og tilgjengelig for dem som besøker oss. En felles regional lokalmat-profil og kommunikasjonsstrategi er utviklet. Prosjektet ledes av Visit Valdres og Statsforvalteren i Innlandet.
- Valdres Natur- og Kulturpark organiserte «Lokalmatrestaurant» under Rakfiskfestivalen for å løfte frem bruk og kunnskap om lokalmat, i samarbeid med kokkelinjen på Valdres Vidaregåande.
- *Aksjon Aqua; Reine vatn i Valdres* er initiert av Valdres Natur- og Kulturpark og der skoler, lag/foreninger og frivillige deltar i ryddeaksjoner for å plukke søppel langs strandsoner, vassdrag og elver i hele Valdres. Dette har ført til et stort engasjement og viser en imponerende dugnadsvilje.
- Transport og grønn mobilitet får mer og mer fokus og der styret i Visit Valdres har etablert en egen transport-gruppe. Visit Valdres sendte innspill til bedre kollektivløsninger i Innlandet i starten av 2025 etter oppfordring fra NHO Innlandet og Valdres var representert ved Valdres Næringshage på Innlandet fylke sin mobilitetskonferanse. Næringshagen har også bistått JVB Travel med å se på

Smak Valdres

muligheten for nye lokale bussruter i de nordlige områdene og vestover. Viktige kollektivløsninger for fjellruter (over Valdresflye) sommer og vinter er i stadig utvikling og noe vi skal jobbe enda mer med. Det samme gjelder transport av sykler og bagasje samt god korrespondanse mellom ulike kollektivtilbud.

- Det har også i 2024 vært mye fokus på ENØK-tiltak og der Valdres Næringshage har tatt initiativ til flere gode og viktige satsinger:
 - De har ansatt to ENØK-rådgivere
 - Energirådgivning:
 - a. Et prosjekt støttet av Sparebankstiftelsen og Innlandet Fylkeskommune som jobber med å redusere energiforbruk fra strømmettet i bedrifter, samt redusere klimagassutslipp i produksjon. Flere bedrifter i Valdres har vært innom prosjektet på ulike måler. Dette er en tjeneste som Valdres næringshage yter til næringslivet, og målet er at tjenesten skal bli selvgående uten støtte.
 - Folkets kraftløft:
 - a. Et prosjekt som skal bidra til redusert energiforbruk i private boliger.
 - De har hatt fokus på å legge til rette for flere el-bil ladere, og spesielt for lettere kjøretøy som ligger litt utenfor hovedfartsårene.
 - De har initiert et større prosjekt for tilrettelegging av tungbiltransport og der 15 bedrifter deltar.
 - De tilbyr gruppesertifisering på Miljøfyrtårn med støtte fra Kimen til Vekst. I 2024 ble 6 nye bedrifter sertifisert gjennom denne ordningen.
- Den største satsingen hos en reiselivsbedrift i 2024:
 - **Valdresmusea** har investert 6 millioner kroner i nye ENØK-tiltak. På taket til Velkomstbygget er torvtak erstattet med solcellepaneler, totalt 700 m², og en 500 m² vegg er bygget opp med saktevoksende gran fra Begnadalen. Solcelleanlegget får ein årsproduksjon på nesten 100.000 kWh. Det stipulerte energibehovet vil då bli redusert med 2/3.

No kan museumsdirektøren få søva om nettene att: – Ja, vi er ferdige

NØGDE MED RESULTATET: Direktør Ole Aastad Bråten for Valdresmusea (f.v.), takstmann Ole Jonny Kalstad frå Takst Innlandet, dagleg leiar Jermund Melbye hos Rogne Bygg og økonomi- og administrasjonsansvarleg Tove Stubbene hos Valdresmusea utanfor austveggen. Denne har no blitt kledd med sakte-veksande gran frå Begnadalen. Foto: Geir Helge Skattebo

Av Geir Helge Skattebo

Publisert: 28.11.24 20:00

Del

– Det er det største klimatiltaket vi har gjort nokon gong og dette vil gje ein betydeleg reduksjon i energiforbruket vårt, seier direktør Ole Aastad Bråten hos Valdresmusea.

b. Miljøsertifisering av bedrifter

- For å oppfordre flere bedrifter til å sette i gang med en miljøsertifisering har vi gjentatte budskap i våre nyhetsbrev i Visit Valdres (6x per år) samt på våre medlemsmøter. Vi sørger også for å alltid dele saker når nye bedrifter blir miljøsertifiserte eller har gjennomført nye miljøtiltak. Visit Valdres og Valdres Næringshage samarbeider om dette initiativet og vi bidrar til å oppfordre flere av våre medlemmer til å kontakte næringshagen for å komme i gang samt delta på kurs. I tillegg synliggjør Visit Valdres nå bedrifter som har en miljøsertifisering på valdres.no slik at kundene på en enkel måte skal kunne velge de «grønne» bedriftene.

Danebu Kongsgaard
Nord-Aurdal

Danebu Kongsgaard er en hyggelig mottak i Valdres sitt myrlige fjellandskap med en fin og innbyende atmosfære. Et sted der du kan nyte vakker natur...

TripAdvisor Vurderinger
★★★★★ 35 Anmeldelser

Flere detaljer

BESTILL NÅ

- **Sertifiserte bedrifter og kommuner i Valdres per april 2025 gjennom Miljøfyrtårn er 85** (20 flere enn ved forrige rapportering). I tillegg er Scandic Valdres Svanemerket, Fagernes Camping har Green Key og Jørn Hime-stemnet er sertifisert som Miljøgodkjent Arrangement. **Det vil si totalt 88 sertifiserte virksomheter i Valdres.**

De som er merket med grønt er medlemmer i Visit Valdres (totalt 43):

- **NORD-AURDAL (45 bedrifter):**
 - Nord-Aurdal kommunehus
 - AMFI Valdres
 - JVB / JVB TUR og JVB Travel
 - Bilservice Valdres AS
 - Bil- og Trucksenter i Valdres og Lakkspecialisten
 - Byggmakker, avd Leira
 - El-Fag AS
 - El-Tjenesten AS
 - Fagernes Anlegg AS
 - Hovrud Auto AS
 - Innlandet Entreprenørsupport AS
 - Innovasjonsarkitektene AS
 - Interiørsenteret AS
 - Jernia Valdres
 - Kraftriket Valdres
 - Kroon Maskin
 - Princess Fagernes
 - Retura Val-Hall
 - Samferdsel, lokalkontor Fagernes
 - Sanne Hauglid
 - Smøreteknikk AS
 - Sparebank1 Hallingdal Valdres
 - Universell Service AS
 - Valdres Camping AS
 - Fagernes Camping (Green Key)
 - Valdres Diesel AS
 - Valdres Bil AS
 - Valdres Elektro og Varmepumpe AS
 - Valdres Energi AS
 - Valdres Gjensidige Brannkasse
 - Valdres Installasjon AS
 - Valdres Natur- og Kulturpark

- Visit Valdres AS
- Valdres Næringshage AS
- Valdres Sparebank, Fagernes
- Valdres Vidaregående Skule
- Valdres Lab
- Valis AS (tidligere Kreativ Strek)
- Vasetdansen AS
- Vinmonopolet Fagernes
- VSS Solutions
- Universell Service AS
- Jørn Hilme-stemnet (MiljøgodkjentArrangement)
- Scandic Valdres (Svanemerket)
- Danebu Kongsgaard
- Gomobu Fjellstue
- Bjørkestølen Helårscamping
- Aurdal Fjordcamping og Hytter
- Valdres Camping
- Storefjell Resort (Golsfjellet, men medlem i Visit Valdres)

- **ETNEDAL (3)**

- Etnedal kommunehus
- Etnedal Sparebank, hovedkontoret
- Maxbo Etnedal

- **SØR-AURDAL (8)**

- Sør-Aurdal kommunehus
- Bagn Tannklinikk
- Dokken Bygg og Anlegg AS
- Hedda Hytter
- Rune Holt AS
- Sørbøen Skogservice AS
- VA Entreprenør AS
- Vinmonopolet Bagn

- **VANG (8)**

- Vang kommunehus
- Bygdin Høyfjellshotell AS
- Kontorfellesskapet 1724 SA
- Monter Kvismo
- Ryfoss Betong
- Tveitabru Bygg
- WeissTech
- Valdres Sparebank, Vang

- **VESTRE SLIDRE (7)**

- Vestre Slidre kommunehus
- Brennabu AS
- Fosheim Sag AS
- Fossen Camping Fagernes
- Slidre Bygg og prosjektering
- Valdres Dronetjenester AS
- Valdres Sparebank, hovedadministrasjon
- Volden i Valdres AS

- **ØYSTRE SLIDRE (15)**

- Øystre Slidre kommunehus
- Arves Vaktmesterservice AS
- Radisson BLU Beitostølen
- Booking Service Norway AS
- Herangtunet Boutique Hotel Norway AS
- Sport1 Beito AS
- Sebu Bil og Bensin
- Beitostølen Maskin og Transport
- Sparebank1 Hallingdal og Valdres avd Beitostølen og Heggenes
- Sparebankstiftelsen Øystre Slidre
- Stiftelsen Beitostølen Helsesportsenter
- Vinmonopolet Beitostølen
- Vyrk AS
- Trollrockfestivalen AS
- Vinmonopolet Beitostølen

- Totalt sett har det kommet mange flere miljøsertifiserte bedrifter i Valdres siden oppstarten av bærekraftarbeidet, men i aller størst grad i andre næringer enn reiseliv. Derimot er flere av disse medlemmer av Visit Valdres fordi vi har et stort fritidsbolig-reiseliv som har behov for tilgang til flere service og tjenestetilbud. Det er også er gledelig at alle de 6 kommuneadministrasjonene er sertifisert per 2024.
- Økningen i antallet miljøsertifiserte virksomheter siden forrige rapportering er 18 og det totale antallet er nå 88. 22 % av medlemmene i Visit Valdres har en miljøsertifisering. Nord-Aurdal har hatt en solid vekst og ligger på 12. plass av kommunene i Norge i antallet Miljøfyrtårn vurdert etter folketall.

3. **SOSIALE VERDIER** – Hvordan har reisemålet blitt bedre for:

a. Gjester

- Storsatsing på prosjektet INKLU Valdres for å fremme inkludering og tilrettelegging i hele Valdres, og med mål om å bli ledende i landet på dette. Et viktig og avgjørende

utgangspunkt er kompetansemiljøet på Beitostølen Helse- og idrettsenter og initiativet gjennom Beitostølen Utvikling/Visit Beitostølen.

- Deltagere i det nasjonale bærekraftnettverket (NDBR) kåret dette til et av de tre beste bærekraftinitiativene i reiselivet i 2024.
- En kontinuerlig utvikling i form av bedre informasjon på våre nettsider og guider for å skape bevissthet rundt ansvarlig ferdsel og sikkerhet samt også viktigheten av å handle lokalt.
- Mer fokus på god rådgivning på turistkontorene (sikkerhet på tur, naturvern, ansvarlige valg, o.l.) og ikke bare informasjon og salg.
- Et stadig økende antall ladepunkter for el-bil.
- Faste møter med nødetatene for å ha god kunnskap om besøkstrafikk i ulike perioder av året.
- Kontinuerlige tiltak for å fremheve og tilgjengeliggjøre lokalmat fra Valdres; både gjennom utsalgssteder, serveringssteder og dem som tilbyr lokalmatopplevelser - som åpne besøksstøler.
 - IN-prosjektet Smak Valdres.
 - En egen kalender for matarrangement
 - En egen landingsside for Smak Valdres
- Valdres Kommunale Renovasjon har startet arbeidet med etablering av færre, men større returpunkt for fritidsboligene.

Mer sortering på færre steder

Valdres Kommunale Renovasjon vil kutte antall returpunkter for fritidsboliger fra 150 til 85. Målet er mer og bedre kildesortering.

b. Innbyggere

- Økt fokus på at reisemålsutvikling og samfunnsutvikling i enda større grad må sees i sammenheng, og noe som er et viktig tema i Reisemålsledelsen. Reiselivet skal være en berikelse og ikke en belastning for lokalbefolkningen.
- Alle kommuneadministrasjonene i Valdres (6 stk.) er miljømerket.
- Flere kampanjer/kommunikasjon via sosiale medier fra renovasjonsselskapet om riktig håndtering av avfall for både fastboende og deltidsinnbyggere.
- Flere ladepunkter for el-kjøretøy, som også er bra for innbyggerne.
- Flere artikler og debattinnlegg om reisemålsutvikling, bærekraft og miljø i lokalavisa (avisa-Valdres).
 - Spesielt på temaer som hytteutbygging og overturisme

Slik vil Merete fylle flere ledige senger: – Vi lider kanskje mer av «underturisme»

Publisert: 15. januar 2025
Even Dessau

- God synliggjøring i media når bedrifter blir Miljøfyrtårn.

- Økt fokus på behovet for gjennomføring av naturkartegging og tålegrenseanalyser for enkelte områder/turmål med stor belastning samt utvikling av klimaplaner i kommunene.
- Flere tiltak er gjennomført for å formidle informasjon om hvilke hensyn besøkende må ta når man ferdes i Valdresnaturen, og spesielt i stølsområder med aktiv drift og dyr på fritt beite. (Nettsider og plakater). Eksempel Mjølkevegen: <https://www.valdres.no/opplevelser/aktiviteter/sykling/mjolkevegen/mjolkevege-n-faq> Dette vil være enda viktigere fremover med UNESCO-status og et økende antall besøkende.
- Arbeidet med INKLU Valdres kommer også innbyggerne til gode.

c. Ansatte/næringsliv

- En tydeligere, bedre og et mer koordinert arbeid med bærekraftig reisemålsutvikling i Valdres.
- En større forståelse blant både næringsliv og kommunene om at dette er et felles løft og ikke et «prosjekt gjennom Visit Valdres».
- Bedre regional forståelse for hvordan vi formidle og kommunisere bærekraftbudskapene, uten at det oppfattes som «grønnvasking»
 - Her blir det nasjonale «Kommunikasjonsløftet» et viktig verktøy.
- Bedre interne rutiner i bedrifter som har blitt miljøsertifisert, spesielt innenfor HMS-arbeidet og personalrutiner.
- Et tettere samarbeid mellom offentlige og private aktører i regionen
- En enda bedre tilgang på aktuelle opplærings- og kurstilbud i regionen, både gjennom Valdres Næringshage, Visit Valdres, Valdres Natur- og Kulturpark og Valdres Kompetanseforum.
- Visit Valdres og Valdres Natur- og Kulturpark har engasjert seg i arbeidet med utvikling av digitale vertskapskurs gjennom systemet Motimate (Kahoot) som er en del av en satsing gjennom det nasjonale bærekraftnettverket (NDBR) som har fått navnet *Bærekraftsakademiet*. Her utvikles det både nasjonale og lokale opplæringsmoduler som kan benyttes til alle som har en vertskapsrolle eller trenger mer kunnskap om reisemålet samt temaer innen reiseliv og bærekraft. Lanseres i 2025.

4. ØKONOMISK LEVEDYKTIGHET

- a. Vi fikk gjennomført en omfattende verdiskapings- og ringvirkningsanalyse for hele reiselivet i Valdres (både turisme og fritidsboliger) i samarbeid med Menon Economics, som ble ferdigstilt i 2022. Denne bekreftet reiselivets enorme betydning for hele regionen spesielt innen verdiskaping og sysselsetting, samtidig som vi fikk en bedre oversikt over både de kvantitative og kvalitative ringvirkningene. Link til analysen: <https://www.valdres.no/dbimgs/Verdiskapings-ogringvirkningsanalyseforreiselivetiValdres2022.pdf>
- b. I tillegg har vi sett på utviklingene i verdiskapingstallene som ligger på Visit Norway Innsikt. Her ser vi at verdiskapingen i reiselivets «primærnøringer» (overnatting, servering, kultur og

underholdning, transport og formidling) er beregnet til kr 331 millioner i 2023. (2024 tallene er ikke tilgjengelige enda).

- c. Gjennom nye undersøkelser gjennomført av Menon etter oppdrag fra Innlandet fylkeskommune i forbindelse med ny reiselivsstrategi, har vi også fått noen nye tall per 2023:
- Direkte verdiskapingseffekter fra tilreisendes forbruk i 2023: ca. kr 850 millioner (alle tilreisende).
 - Undersøkelsen viser en reiselivsomsetning på 886 millioner og en verdiskaping på kr 368 millioner.
 - Fritidsboligformidling (Airbnb) utgjør ca. 300.000 gjestedøgn i Valdres og har den største utviklingen de siste årene
 - Her må vi få en bedre oversikt over utviklingen i antallet gjestedøgn.
- d. Antall medlemmer i destinasjonsselskapet har holdt seg relativt stabilt siste året og ligger på i underkant av 250.
- e. I 2024 og 2025 jobber Visit Valdres i en strategiprosess for å sikre en mer forutsigbar og stabil økonomi i selskapet; både når det gjelder beregning av medlemskontingenter, offentlige tilskudd og prosjektfinansiering. Det jobbes i tillegg med en regional organiseringsprosess for å blant annet se på fordelingen av kommunale midler mellom de tre regionale utviklingsselskapene: Visit Valdres, Valdres Næringshage og Valdres Natur- og Kulturpark.
- f. Antallet gjestedøgn (SSB) fra hotell, hytter/leiligheter og camping har gått ned med 1,8 % sammenlignet med 2023, men det internasjonale markedet har økt med 16 %. I 2024 ser vi også at samtlige måneder (bortsett fra juli) har en vekst i internasjonale besøk. Vi må fremdeles jobbe for å mer trafikk, spesielt mellom oktober og januar. Derimot må vi også se dette opp mot den store økningen i Airbnb.

5. UTFORDRINGER relatert til bærekraftig reiselivsutvikling

- a. Eksisterende
- Utjevning av sesongsvingninger
 - Det å skape en mer helårlig attraksjonskraft er ett av de tre viktigste målene i regionens reisemålsstrategi. Med nærmere 80 % norske tilreisende er det krevende å fylle lavsesong og midtuke samt i perioder der værforholdene ikke er på topp. Vi trenger derfor flere besøkende fra de internasjonale nær-markedene som ofte ferierer til andre tider og som i tillegg har Valdres som base for sitt opphold. Derimot er det viktig å kunne forsvare en internasjonale satsing opp mot fokuset på å være et Bærekraftig Reisemål. Dette er også ett av de viktigste innsatsområdene i den nye reiselivsstrategien til Innlandet fylke.
 - Flere miljøsertifiserte bedrifter samt opprettholdelse av sertifiseringen (ny)

- Visit Valdres jobber kontinuerlig med å oppfordre våre medlemmer til å gjennomføre en miljøsertifisering og vi kan vise til en god økning siden forrige rapportering. Derimot kommer det nå inn meldinger om både strengere krav og vesentlig høyere kostnader fra Miljøfyrtårn/Certnor. Dette bidrar til at bedrifter nå også velger å melde seg ut igjen av ordningen da det både blir mer tidkrevende å rapportere samt en vurdering av kost/nytte. Dette er uheldig. Vi har også vært i dialog med kommuner som nå vurderer å trekke seg ut som et resultat av endring av krav, økt ressursbehov til oppfølging og høye kostnader i en periode der kommuneøkonomien er presset.
- Kollektive transportløsninger i distriktene
 - Som distriktsregion er det en utfordring at lokaltransporten i hovedsak er basert på innbyggertall, og i liten grad antall besøkende. Vi trenger også en bedre koordinering mellom det offentlige og kommersielle transporttilbudet, spesielt i sommersesongen. Rutetidene må også i enda større grad tilpasses øvrige transporttilbud samt ta høyde for at det også er turister i området utenom de norske ferieperiodene.
 - Det er krevende å komme seg rundt i mange områder av Valdres uten bruk av egen bil. Langs hovedveiene er det et brukbart tilbud, men ikke hvis man skal ut på tur eller komme seg til/fra regionens mange reisemål og hytteområder. Dette er et langsiktig arbeid og der flere løsninger må vurderes.
- Få ressurser i destinasjonsselskapet og usikkerhet omkring fremtidig organisering og finansiering fra det offentlige
 - Visit Valdres har gjennom flere år hatt utfordringer med å få til en mer forutsigbar og langsiktig avtale og finansieringsmodell med kommunene. Det er løpende og god kontakt med alle de 6 kommunene, men det har vært krevende å komme frem til en felles løsning samt at det går med en god del administrative ressurser hvert år til denne saken. Nå er vi i gang med både en intern strategiprosess og en regional organiseringsprosess som vi håper vi ta oss ett steg nærmere en bedre løsning.

b. Nye utfordringer

- Hensyn til beitedyr og stølsdrift langs populære sykkel- og turområder
 - Et økende antall syklister langs populære Mjølkevegen har medført tilbagemelding fra stølseiere som synes det tas for lite hensyn til beitedyrene og omgivelsene. Beitedyr går fritt i disse områdene og det er ikke uvanlig å møte på en flokk med kyr. Det er derfor viktig at vi blir enda flinkere til å informere turistene om ferdsel i stølsområdene spesielt og hvordan man skal opptre i møte med dyrene. Vi skal også sørge for en tettere dialog med både stølsdrivere og fjellstyrene.

- Airbnb har økt i et raskere tempo enn vi har vært klar over og utgjør nå nærmere 8 % av de totale gjestedøgnene i Valdres. Her må vi jobbe for å få bedre oversikt over aktørene og antallet gjestedøgn, samt forventningene for videre vekst. Tallene må legges inn som en del av vår totale gjestedøgnstatistikk slik at vi har et mer korrekt bilde over hvor mange besøkende som befinner seg i regionen. Dette er viktig for god besøksstyring, vurdering av tålegrenser og planlegging av beredskap.

6. TRE UTVALGTE SUKSESSHISTORIER I 2024:

a. Stølsdrift og Bunadtradisjonen på Unescos liste over immateriell kulturarv

KULTUR UNESCO KULTURARV NORSK SETERKULTUR STØL

Stølslivet på Unesco-lista: – Me er veldig glade!

UNESCO-INSKRIPSJON: Daglig leder i Norsk Seterkultur, Katharina Sparstad, er svært nøgd med avgjerd. Her er Sparstad på Stølsvidda. Foto: Geir Helge Skattebo

Av system

Publisert: 05.12.24 13:00

Del

Tysdag var det klart at stølslivet kjem på lista over viktig kulturarv. No blir det storstilt feiring for stølsbrukarane.

BUNAD VALDRES BEITOSTØLEN UNESCO

Bunadtradisjonen på Unescos liste: – Vi tar imot hele gjengen til et hotellopphold

TIL VALDRES: Etter å ha vært utstilt blant annet i Japan, USA, Spania, Frankrike, Latvia og Polen fant de fantastiske bunadutstillingen, laget av Tordis Røyne, veien hjem til Øystre Slidre. Foto: Privat

b. INKLU Valdres-prosjektet

VALDRES
skjerpert sansane

HVA SKJER OPPLEVELSER REISE OG OPPHOLD HANDEL OG TJENESTER NATUR- OG KULTURPARK

Du er her Nyheter > - Tilgjengelighet er et stort konkurransefortrinn

- Tilgjengelighet er et stort konkurransefortrinn

Elisa S Ulfstedt og Henning Wangnes holder i prosjektet INKLU, som arbeider for at Valdres skal bli tilgjengelig for alle. (Foto: Lene Hovi)

- Vil du sette standarden for hvordan reiselivet bedre kan tiltrekke seg nye markeder og øke lønnsomheten?

Det er Elisa S. Ulfstedt, Henning Wangnes og styringsgruppa for INKLU som stiller spørsmålet til bedrifter og organisasjoner i Valdres.

- Sammen skaper vi fremtidens reisemål, hvor alle føler seg velkomne, sier Ulfstedt og Wangnes.

De søker bedrifter og organisasjoner som er motiverte, engasjerte og ser verdien av tilgjengelighet og tilrettelegging som en strategisk konkurransefordel, og vil ha med et begrenset antall bedrifter som pilotbedrift.

c. Vellykket re-merking av Valdres som Bærekraftig Reisemål

BÆREKRAFT REISEMÅL VALDRES REISELIV

Valdres er et av de mest bærekraftige reisemålene i landet – igjen

Av Geir Norling

Publisert: 01.09.24 20:01

Del

For andre gang fikk Visit Valdres merke og diplom for at reiselivet er bærekraftig. Ordfører Marit Hougsrud i Sør-Aurdal tok imot beviset.

7. PLAN FOR FORMIDLING AV RAPPORTEN

- a. Visit Valdres styre
- b. Reisemålsledelsen
- c. Valdres Natur- og Kulturpark/Valdresrådet
- d. Valdres Næringshage
- e. Valdreskommunene
- f. Medlemsmøte
- g. Andre

Rapport skrevet av:

Merete Hovi

Reiselivssjef og daglig leder

Ansvarlig for Bærekraftig Reisemål

Visit Valdres AS

30. april 2025